

Lisinka Sörensen

1847--1924

Minnesord

av

Ingegerd Anger

Diafonissa

Hildur

Det finnes väl knappast något så värdefullt för oss människor på vår vandring genom livet som det att få komma i beröring med goda, ädla personligheter, vilkas liv blir ett uppfordrande och uppmuntlande inslag i vår egen tillvaro. Med djupaste tacksamhet tänka vi på dem, inte bara för vad de säga och göra, men framför allt för vad de äro. En sådan personlighet var friherrinnan Lizinka Sörensen. Stilla, undvikande att väcka uppmärksamhet, vandrade hon sin väg fram. Inte heller vid hennes nyligen timade bortgång har mycket ordats om hennes livsgärning, och dock har med henne en märkeskvinna såsom få gått ut tiden. Bland dem som kommit i beröring med henne skall hennes minne leva, välsignat, och "hennes gärningar följa henne efter", men även för en vidare krets kan det måhända vara av betydelse att något litet få blicka in i en ädel kvinnas livsgärning.

Redan som ung flicka och dotter (*i ett förmöget hem*) till översten C. F. L. av Ugglas och hans maka född von Düben, visade hon sitt rika, varma hjärtas anlag att vilja hjälpa och stödja dem, som voro i behov därav. På faderns bruk var hon solstrålen för alla underhavande, och med det varmaste intresse följde hon och deltog i de små stugornas liv. År 1871 ingick hon äktenskap med grosshandlaren N. G. Sörensen, och de båda makarna bosatte sig i Stockholm i Jakobs församling, som hon sedermera kom att tillhöra till sin död. Vad hon på kärleksverksamhetens område betytt för Jakobs och Johannes församlingar torde knappast kunna överskattas. Systrarna, som där gå bland de fattiga och sjuka, hade i henne sitt säkra, trofasta stöd.

I över 40 år var hon ordförande i församlingarnas skyddsförening, vilken hon ägnade varmt intresse, ospard möda och kraftigt ekonomiskt stöd. Men hennes praktiska begåvning och brinnande omsorg för medmänniskors väl togos i anspråk långt utanför den egna församlingens gränser. Så har hon i 39 år suttit som medlem i styrelsen för kronprinsessan Lovisa vårdanstalt för

sjuka barn, varunder såväl de små patienterna som sjukhusets personal i rikaste mått voro föremål för hennes varma omtanke. Vidare har friherrinnan S. varit medlem i styrelserna för föreningen Mjölkdroppen i Stockholm, Föreningen för öm och sedlig modersvård, Vålgörande fruntimmerssällskapet, L. D. B. C., m. fl.

I sitt eget hem utförde friherrinnan S. ett stort kärelsarbete bland alla de nödställda, som där sökte hennes hjälp och bistånd. Varje onsdags förmiddag stodo hennes dörrar öppna för de otaligt många, som i henne sågo "sin goda ängel". Ingen behövde heller återvända utan att i någon form ha fått den hjälp och uppmuntran han behövde. De gåvor som på detta och andra sätt i all tysthet gingo till nödens barn voro helt säkert flere än någon anar, och skulle de alla sammanräknas så bleve förvisso summan häpnadsväckande stor.

Men de yttre konturerna säga så allt för litet när man tänker på en personlighet så sällsynt rik och varmhjärtad som friherrinnan Sörensen. Helt visst kunde ingen, som kom henne något närmare, undgå att få ett djupt intryck av det ädla och

Redan som ung flicka och dotter (*i ett förmöget hem*) till översten C. F. L. av Ugglas och hans maka född von Düben, visade hon sitt rika, varma hjärtas anlag att vilja hjälpa och stödja dem, som voro i behov därav. På faderns bruk var hon solstrålen för alla underhavande, och med det varmaste intresse följde hon och deltog i de små stugornas liv. År 1871 ingick hon äktenskap med grosshandlaren N. G. Sörensen, och de båda makarna bosatte sig i Stockholm i Jakobs församling, som hon sedermera kom att tillhöra till sin död. Vad hon på kärleksverksamhetens område betytt för Jakobs och Johannes församlingar torde knappast kunna överskattas. Systrarna, som där gå bland de fattiga och sjuka, hade i henne sitt säkra, trofasta stöd.

I över 40 år var hon ordförande i församlingarnas skyddsförening, vilken hon ägnade varmt intresse, ospard möda och kraftigt ekonomiskt stöd. Men hennes praktiska begåvning och brinnande omsorg för medmänniskors väl togos i anspråk långt utanför den egna församlingens gränser. Så har hon i 39 år suttit som medlem i styrelsen för kronprinsessan Lovisa vårdanstalt för

sjuka barn, varunder såväl de små patienterna som sjukhusets personal i rikaste mått voro föremål för hennes varma omtanke. Vidare har friherrinnan S. varit medlem i styrelserna för föreningen Mjölkdroppen i Stockholm, Föreningen för öm och sedlig modersvård, Välgörande fruntimmerssällskapet, L. D. B. C., m. fl.

I sitt eget hem utförde friherrinnan S. ett stort artat kärleksarbete bland alla de nödställda, som där sökte hennes hjälp och bistånd. Varje onsdags förmiddag stodo hennes dörrar öppna för de otaligt många, som i henne sågo "sin goda ängel". Ingen behövde heller återvända utan att i någon form ha fått den hjälp och uppmuntran han behövde. De gåvor som på detta och andra sätt i all tysthet gingo till nödens barn voro helt säkert flere än någon anar, och skulle de alla sammanräknas så bleve förvisso summan häpnadsväckande stor.

Men de yttre konturerna säga så allt för litet när man tänker på en personlighet så sällsynt rik och varmhjärtad som friherrinnan Sörensen. Helt visst kunde ingen, som kom henne något närmare, undgå att få ett djupt intryck av det ädla och

goda, som utströmmade från hela hennes väsen. Var hon gick fram gav hon med fulla händer, inte bara lekamliga gåvor men framför allt av sitt rika, varma hjärtas skatter. På henne kunna i sanning tillämpas orden: "då de vandra genom tåredalen göra de den rik på källor". Vari bestod då den hemlighet, som gjorde henne till den hon var? Olika svar kunna måhända lämnas på den frågan, men helt visst kunna de alla sammanfattas i detta: den stora, vida kärlek, som behärskade allt i hennes liv.

Intet ställer en människa så inför ansvaret i livet som kärleken. Omisskännligt äkta var också den starka ansvarskänsla, som präglade friherrinnan Sörensens görande och låtande. Att börd och rikedom förpliktar det var för henne intet tomt ord. Hon delade rikligen med sig; inte nödtvunget utan med glädje och av hjärtats djupa drift. Visst kände hon det som en stor tillfredsställelse att så vara i stånd att kunna giva och hjälpa, men den förmånen gjorde henne aldrig självbelåten. därtill kände hon sin ställning allt för ansvarsfull. Det var gripande att höra henne själv yttra sig därom: "tala inte om någon godhet från

min sida, det jag gör såsom en lyckligt lottad människa, det är bara en liten avbetalning av den skuld vari jag står på grund av allt det goda, som kommit mig till del i livet". Hon gav rundhänt, men aldrig på måfå. Gärna ville hon försäkra sig om att gåvan kom till verklig nytta, den kan ju ock, tyvärr, förvandlas till sin motsats. Hon kände ansvaret i att giva. Men närhelst, och i vilken form, medmänniskors verkliga svårigheter och prövningar nådde hennes öra, hur stod då inte genast den frågan fram för henne: vad kan jag göra för att lindra denna nöd? Och ansvarstanken blev verklighet. Ingen möda och intet offer skydde hon då det gällde att hjälpa en nödställd, och det var för henne en hjärteangelägenhet att räkna ut det bästa möjliga sättet för hjälpens varaktighet.

Ansvar gör en människa stark, men det gör henne också ödmjuk och det var väl denna sista egenskap, i förening med varm människokärlek, som förlänade friherrinnan Sörensen denna särregna förmåga att kunna närma sig andra och draga till sig deras förtroende, oavsett deras stånd och villkor. Det personliga spelade i hennes um-

gängelse med människor en stor roll. Det var förunderligt vilket minne hon ägde och vilket personligt intresse hon lade i dagen för var och en av de otaligt många, som på ett eller annat sätt åtnjutit hennes godhet. På grund av uppövad människokänedom ägde hon också den där klara blicken och den fina intuitionen, som sade henne, "var skon klämde", när hon stod inför nöden. Den gamla, avsigkomna psykiskt sjuka damen, som någon gång besökte friherrinnan Sörensen, hon är långt ifrån den enda, på vilken just denna förståelse gjort ett outplånligt intryck. Hon hade sett bättre dagar, den gamla, men var kommen helt under isen, då hon en dag infann sig hos den välgörarinna, till vilken hon gärna drogs. Den gamla, nog så ömtålig och stolt, såg skygg och virrig ut och det luktade illa om hennes lumpiga kläder. Detta hindrade dock ej friherrinnan Sörensen att otvunget och länge samtala med den gamla. Och så kom erbjudandet att friherrinnan skulle hjälpa henne med anskaffandet av litet snygga rena underkläder. Den gamla damens begäran hade alls inte rört sig om något sådant och vem som helst skulle troligen inte kunnat komma

med ett sådant förslag, utan att det skulle ha sårat. Men vinn en människas förtroende och du kan vara viss om att ej bli missförstådd! Erbjudandet mottogs med den djupaste tacksamhet, kanske inte mest för gåvans skull, men ännu mer för vad som ligger i den gamlas sedan ofta upprepade förklaring: "Ack, det gjorde så gott, hon förstod vad som allra mest pinade mig". Och ännu denna dag, då sinnessjukhuset slutit sina portar för den gamla och töcknen svept sig kring sinnet, står dock friherrinnans bild för henne såsom något av det ljusaste och bästa som mött henne i livet.

Friherrinnan Sörensen, den fint bildade ovanligt intelligenta kvinnan, som stod i personlig förbindelse med vårt konungahus, som livligt intresserade sig för politik och för världsutvecklingen i stort, hon böjde sig gärna ned till den eländigaste av sina medmänniskor, ja till dem som sjunkit ned i samhällets dy. Hur kunde hon, som själv framlevat sitt liv i en ljus och god och skyddande omgivning, hur kunde hon se på det förkomna och mörka i livet med denna goda, ljusa blick, med denna innerliga längtan efter att

kunna lyfta och rena? Det kalla föraktet, som ligger så nära inför det låga och otacksamma, det kunde aldrig spåras hos henne. Vad var det som gjorde att hon i stället, när det osympatiska mötte henne, städse sökte efter någon förklaringsgrund, efter förmildrande omständigheter? Ack, sådant förmår endast den kärlek "som tror allting och hoppas allting och tål allting", den kärlek, som framför allt söker hjälpa "människan i människan". Och så höll hon ut med sin kärleksbevisning där säkert de flesta andra för längesedan skulle ha slutat. Systrarna på vår stads inrättningar skulle säkert ha mycket att berätta om det ljus, den glädje och uppmuntran, som lyst upp mången stackars människas dystra tillvaro genom de vänliga raderna eller gåvan in natura, som från friherrinnan genom dem kommit hennes skyddslingar till del. Så blev hon för så många "Friherrinnan", liksom om ingen annan funnes, "vår friherrinna". Den benämningen hade över sig en alldeles särskild färg och ton, den framkallade genast tanken på något ädelt, vackert, kärleksfullt. Och detta med full rätt, ty en ovanligt god kvinna var hon. Och kunde hennes rika

personlighet vara så mycket för utomstående, sträcka sig så vitt och djupt utanför hennes eget hem, då ana vi vad hon måtte ha betytt för sina närmaste, för sina vänner, för tjänare och underhavande.

Men vid ännu en sida, kanske den viktigaste i hennes bild, måste vi dröja: hennes äkta, varma religiositet. Den var helt visst den bärande, den djupast drivande kraften i hennes liv. Den så mångsidigt begåvade, lyckligt lottade, till vilken så många människors händer sträcktes med bön om hjälp, hon var själv ett barn inför sin Gud och mottog *allt* ur sin himmelske Faders händer. Det var väl detta innerliga Gudsförhållande, som gav henne den vackra, kärleksfulla blicken på allt i livet, det låg till grund för hennes ofta upprepade yttrande: "vi äro ju alla barn till samme Fader". Därför att hon själv hade fått erfara den, så trodde hon på kärlekens makt, som är starkare än döden, på Guds kärleks makt över allt vad mänskliga heter. Och i sitt sista lidande, hur barnsligt förtroendefullt och ödmjukt lämnade hon sig inte i sin Faders händer! Det var så betecknande för henne då hon kort före sin död en dag låg och

läste i sin psalmbok och med den ljusa glimten i ögat yttrade: "jag älskar våra psalmer, men jag tar mig friheten att ändra litet här och var, t. ex. denna strof: "vilken ej det lov försmår, som av fromma läppar går!" Den tycker jag inte riktigt om, och så läser jag i stället: "vilken ej det lov försmår, som från barnahjärtat går", ty fromma läppar det ha vi ej, men barnahjärtat det vill jag så gärna äga, ty barn är jag. Nej, sannerligen Herren i himmelen skall ej försmå det lov, som utgår från ett ädelt, kärleksfullt människoliv. "Däri genom är min Fader förhärligad att I bären mycken frukt."

"Det gäller att så en ädel säd på vandringen genom världen,

Att giva det vackraste inom en till dem som vi möta på färden.

Det gäller att giva sitt hjärtas blom och strö dem ut till de många,

Det gäller att älska förr'n sol går ned och skuggorna falla långa."

Stockholm

Tryckeriaktiebolaget Fylgia

1 9 2 4